

הודעה לתקשורת

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים, כ"ו בסיוון, תש"ף
18 ביוני, 2020
176/2020

מועמדים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות¹ בשנת הלימודים תשע"ט (2018/19)

Applications to First Degree Studies at Universities and Academic Colleges (2018/19)

הסטטיסטיקה על מועמדים לאוניברסיטאות ולמכללות האקדמיות מאפשרת להעריך את הביקוש להשכלה גבוהה. בהודעה שלפניכם מובאים נתונים על המועמדים לפי מאפיינים שונים. **כל עוד לא נכתב אחרת, ההתייחסות היא לקבלה למקצוע המועדף ביותר (עדיפות ראשונה) שהמועמד ציין בטופס ההרשמה.**

- **בשנת תשע"ט חלה עלייה במספר המועמדים לאוניברסיטאות ולמכללות האקדמיות, והם עמדו על 32.2 אלף ועל 46.0 אלף, בהתאמה. באוניברסיטאות מדובר בעלייה של 4.2% לעומת תשע"ח ובמכללות האקדמיות בעלייה של 8.0%.**
- **בממוצע הציונים הפסיכומטריים של המתקבלים בעדיפות ראשונה היה פער משמעותי (של 108 נקודות) בין האוניברסיטאות לבין המכללות האקדמיות (625 לעומת 517 נקודות, בהתאמה). פערים גבוהים במיוחד נמצאו בתחומים משפטים (פער של 140 נקודות) וחינוך והכשרה להוראה (130).**
- **נשים היו 54.4% מהמועמדים לאוניברסיטאות ו-50.9% מהמועמדים למכללות האקדמיות.**
- **מקצועות שבהם עיקר הביקוש היה של נשים: רפואי בעיסוק, ייעוץ חינוכי והפרעות בתקשורת.**
- **מקצועות שבהם עיקר הביקוש היה של גברים: הנדסת אלקטרוניקה, הנדסת אלקטרואופטיקה והנדסת מכונות.**
- **אחוזי הקבלה בעדיפות ראשונה של המועמדים הערבים נמוכים מאחוזי הקבלה של היהודים והאחרים. הפער באוניברסיטאות (50.5% לעומת 70.8%, בהתאמה) גדול יותר מהפער במכללות האקדמיות (67.0% לעומת 75.3%, בהתאמה).**
- **המקצועות המבוקשים יותר בקרב הערבים (מקצועות שבהם יותר משני שלישים מהמועמדים היו ערבים): תרבות ואומנות, ערבית - שפה וספרות ואנגלית - שפה וספרות.**

להגדרות והסברים

בחודש הבא תתפרסם הודעה בנושא: "לאן מועדות פניהם של מועמדים שנרשמו ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות ונדחו?".

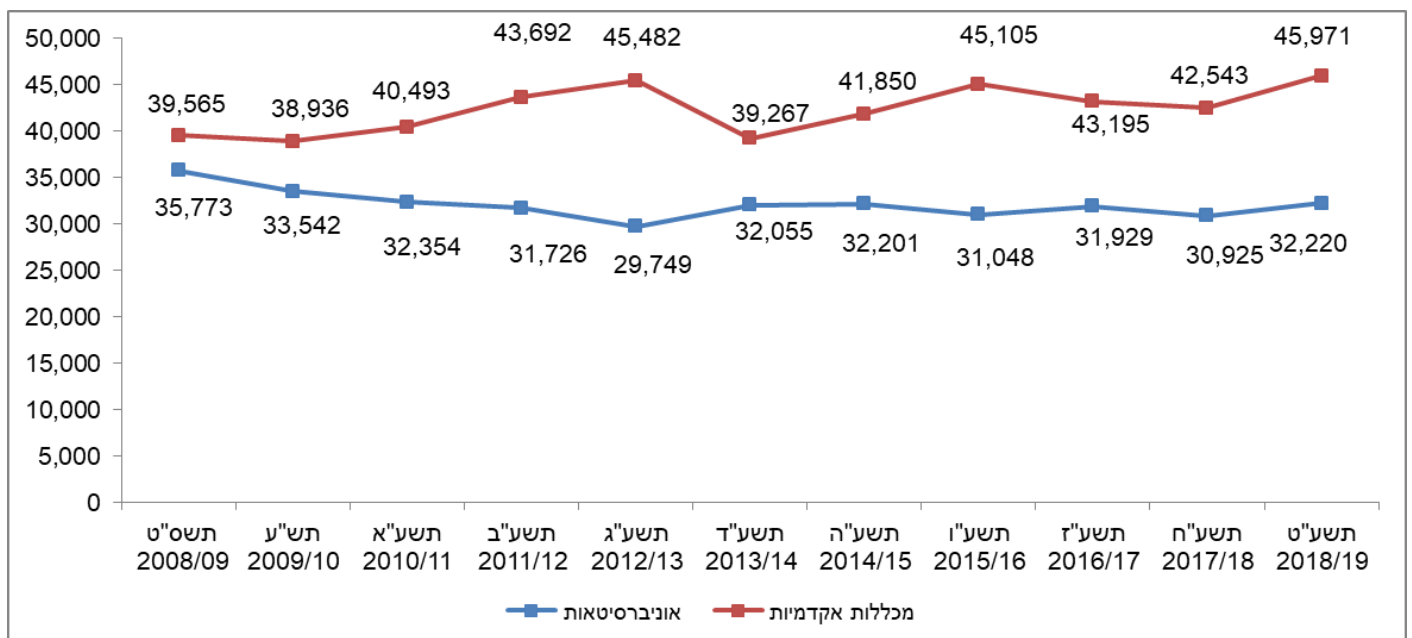
¹ לא כולל את האוניברסיטה הפתוחה שבה כל המועמדים ללימודי תואר ראשון מתקבלים. לא כולל מכללות אקדמיות לחינוך שבהן הלימודים הם בעיקר להכשרה להוראה.

מועמדים לפי סוג מוסד

בשנת תשע"ט (2018/19) הגישו 32.2 אלף מועמדים 42.3 אלף טופסי הרשמה ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות, ו-46.0 אלף מועמדים הגישו 49.9 אלף טופסי הרשמה ללימודי תואר ראשון במכללות האקדמיות. אחד מכל חמישה מועמדים לאוניברסיטאות פנה לשתי אוניברסיטאות או יותר (6,985 מועמדים), וכ-8% מהמועמדים למכללות האקדמיות פנו לשתי מכללות או יותר (3,607 מועמדים). נוסף על כך, 3,870 מועמדים הגישו מועמדות גם לאוניברסיטאות וגם למכללות אקדמיות. באוניברסיטאות עמד ממוצע ההרשמות למועמד על 1.3, לעומת 1.1 במכללות האקדמיות.

לאחר ירידה במספר המועמדים לאוניברסיטאות שנמשכה בשנים האחרונות, בשנת תשע"ט חלה עלייה של 4.2% לעומת תשע"ח. עם זאת, מספרם טרם הגיע לרמה של שנת תשס"ט (2008/09) (תרשים 1). במספר המועמדים למכללות האקדמיות חלה עלייה של 8.0%, מ-42.5 אלף בתשע"ח ל-46.0 אלף בתשע"ט.

תרשים 1 - מועמדים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, מספרים מוחלטים

מועמדים לפי תוצאת הרשמה

66.8% מהמועמדים לאוניברסיטאות בשנת תשע"ט (2018/19), התקבלו בעדיפות ראשונה² בהשוואה ל-65.1% בשנת תשע"ח (2017/18). לעומת זאת, 73.4% מהמועמדים למכללות האקדמיות התקבלו בעדיפות ראשונה בתשע"ט בהשוואה ל-72.0% בתשע"ח. אחוז המועמדים שנדחו באוניברסיטאות בשנים תשע"ח ותשע"ט נשאר דומה (23.8% ו-23.3%, בהתאמה), ואילו במכללות האקדמיות חלה ירידה (מ-18.2% ל-17.3%, בהתאמה).

² כל עוד לא נכתב אחרת, ההתייחסות היא לקבלה למקצוע המועדף ביותר (עדיפות ראשונה) שהמועמד ציין בטופס ההרשמה.

לוח א - מועמדים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות לפי תוצאת הרשמה,

תשע"ט (2018/19) לעומת תשע"ח (2017/18)

מכללות אקדמיות תשע"ח	מכללות אקדמיות תשע"ט	אוניברסיטאות תשע"ח	אוניברסיטאות תשע"ט	תוצאות הרשמה, סוג מוסד ושנת לימודים
42,543	45,971	30,925	32,220	סה"כ - מספרים מוחלטים תוצאת הרשמה
34,803	38,013	23,564	24,715	התקבלו - סך הכל
30,625	33,733	20,126	21,535	מזה: התקבלו בעדיפות ראשונה
7,740	7,958	7,361	7,505	נדחו
100.0	100.0	100.0	100.0	סה"כ - אחוזים תוצאת הרשמה
81.8	82.7	76.2	76.7	התקבלו - סך הכל
72.0	73.4	65.1	66.8	מזה: התקבלו בעדיפות ראשונה
18.2	17.3	23.8	23.3	נדחו

מועמדים לפי תחומי לימוד ומקצועות לימוד מועדפים³

באוניברסיטאות אחוזי הקבלה הגבוהים ביותר היו בקרב מועמדים שהעדיפו ללמוד מקצוע בתחום מדעי הרוח הכלליים (87.4%) או בתחום המדעים הפיזיקליים (78.9%). האחוזים הנמוכים ביותר של המתקבלים היו ללימודים בתחום הרפואה (26.0%) ובתחום מקצועות העזר הרפואיים (52.1%).

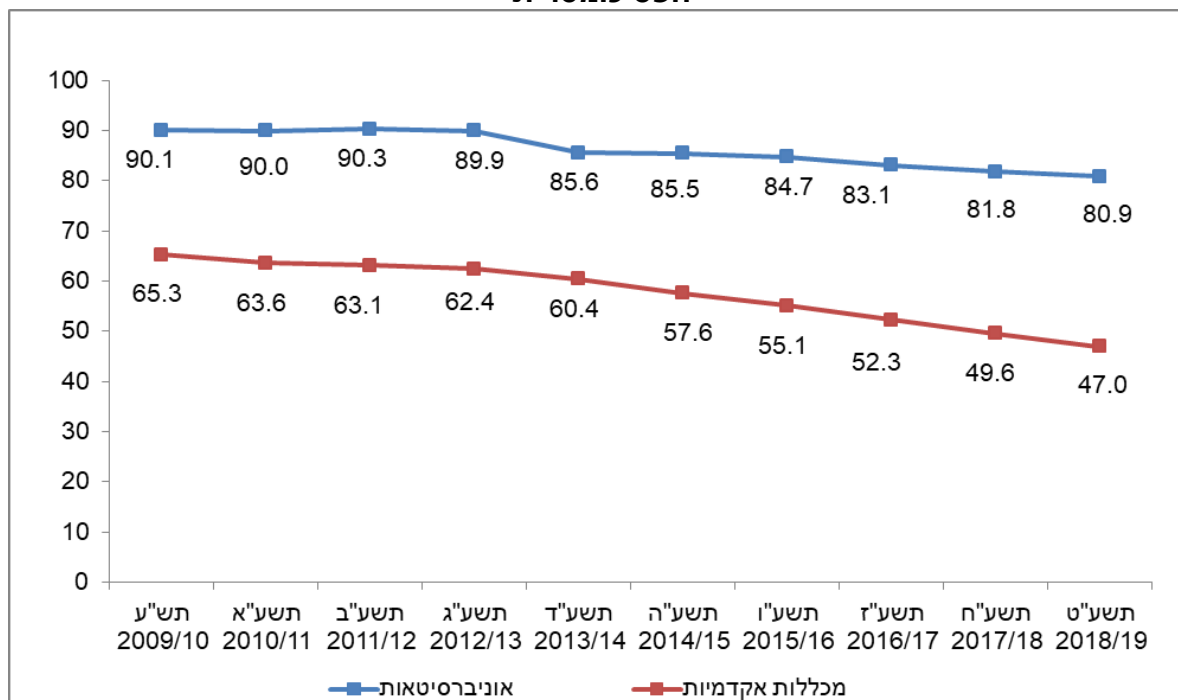
במכללות האקדמיות האחוזים הגבוהים ביותר של המתקבלים בעדיפות ראשונה היו בקרב מועמדים שהעדיפו ללמוד משפטים (85.9%) או מקצוע בתחום חינוך והכשרה להוראה (82.3%). אחוזי הקבלה הנמוכים ביותר היו בתחום אמנות, אומנויות ואמנות שימושית (55.0%) ובתחום ההנדסה והאדריכלות (61.4%).

אחוז הנבחנים בבחינה הפסיכומטרית

בשנים האחרונות חלה ירידה באחוז הנבחנים בקרב מועמדים לתואר ראשון, הן במכללות האקדמיות הן באוניברסיטאות. באוניברסיטאות אחוז הנבחנים בבחינה הפסיכומטרית היה גבוה משמעותית מאחוז הנבחנים במכללות האקדמיות. בשנת תשע"ט (2018/19) חלה ירידה נוספת בשיעור המועמדים לאוניברסיטאות שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית, והוא עמד על 80.9% לעומת 81.8% בשנת תשע"ח (2017/18). במכללות האקדמיות שיעור המועמדים שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית עמד על 47.0% לעומת 49.6% בתשע"ח.

³ חלקם היחסי של המועמדים שהתקבלו בעדיפות ראשונה נבדקו בתחומי לימוד שאותם העדיפו לפחות 300 מועמדים לאוניברסיטאות או למכללות האקדמיות.

תרשים 2 - אחוז המועמדים ללימודי תואר ראשון באוניברסיטאות ובמכללות האקדמיות, שנבחנו בבחינה הפסיכומטרית

מועמדים לפי ציון פסיכומטרי⁴

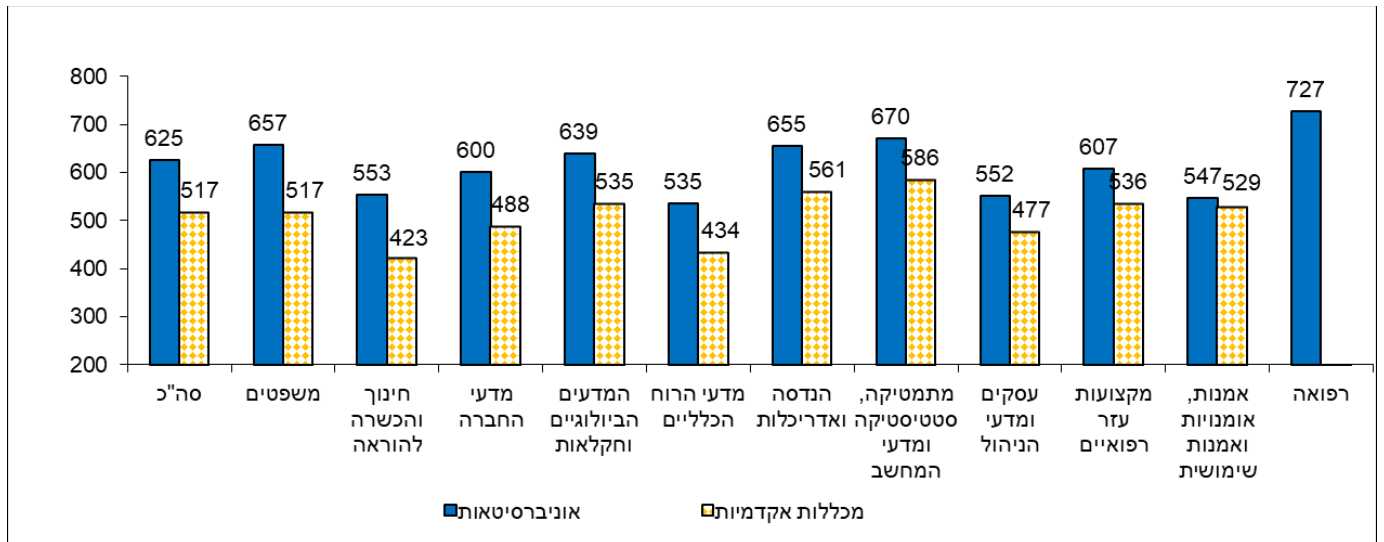
אפשר ללמוד על הביקוש הגבוה למקצועות השונים גם מהציון הפסיכומטרי הממוצע של המתקבלים לעדיפות ראשונה. ככלל, ככל שהמקצוע מבוקש יותר, כך עולה סף הכניסה אליו המתבטא גם בציון הבחינה הפסיכומטרית של המתקבלים.

נמצא פער משמעותי (108 נקודות) בין הציון הפסיכומטרי הממוצע של מועמדים שהתקבלו בעדיפות ראשונה לאוניברסיטאות לזה של מועמדים שהתקבלו בעדיפות ראשונה למכללות האקדמיות (625 לעומת 517 נקודות, בהתאמה). הפער בציון לטובת האוניברסיטאות היה קיים בכל תחומי הלימוד.

הפערים המתונים ביותר היו בקרב המתקבלים לתחום אמנות, אומנויות ואמנות שימושית (פער של 18 נקודות), במקצועות עזר רפואיים ובעסקים ומדעי הניהול (פער של 71 ו-75 נקודות, בהתאמה). הפער המשמעותי ביותר היה בקרב המתקבלים למשפטים (140 נקודות), ולאחריו בקרב המתקבלים לחינוך והכשרה להוראה (130 נקודות) ומדעי החברה (112 נקודות; ראו תרשים 3).

⁴ ציוני פסיכומטרי נבדקו בתחומי לימוד שאותם העדיפו לפחות 300 מועמדים באוניברסיטאות ו-300 מועמדים במכללות האקדמיות.

תרשים 3 - ממוצעי הציונים בבחינה הפסיכומטרית בקרב מועמדים שהתקבלו בעדיפות ראשונה לאוניברסיטאות ולמכללות האקדמיות לפי תחום לימוד מועדף, תשע"ט (2018/19)⁵

מועמדים לפי מין

נשים היו 54.4% מהמועמדים לאוניברסיטאות ו-50.9% מהמועמדים למכללות האקדמיות. 66.7% מהנשים המועמדות לאוניברסיטאות התקבלו בעדיפות ראשונה, בדומה לגברים (67.0%). 74.7% מהנשים המועמדות למכללות האקדמיות התקבלו בעדיפות ראשונה, בהשוואה ל-71.6% בקרב הגברים המועמדים. ישנם מקצועות לימוד אשר הביקוש להם הוא מגדרי⁶. מקצועות שבהם עיקר הביקוש היה של נשים (90% ומעלה) היו: רפוי בעיסוק, ייעוץ חינוכי, הפרעות בתקשורת, הכשרה להוראה, בריאות הציבור, עיצוב פנים, תולדות האמנות ועיצוב פנים – מבנה וסביבה. לעומת זאת, מקצועות שבהם עיקר הביקוש היה של גברים (יותר מ-85%) היו: הנדסת אלקטרוניקה, הנדסת אלקטרואופטיקה והנדסת מכונות.

מועמדים לפי קבוצת אוכלוסייה

21.2% מהמועמדים לאוניברסיטאות ו-23.0% מהמועמדים למכללות האקדמיות היו ערבים. 50.5% מהערבים המועמדים לאוניברסיטאות התקבלו בעדיפות ראשונה, לעומת 70.8% מהיהודים והאחרים. 67.0% מהערבים המועמדים למכללות האקדמיות התקבלו בעדיפות ראשונה, לעומת 75.3% מהיהודים והאחרים. מקצועות לימוד⁷ שבהם יותר ממחצית מהמועמדים היו ערבים הם: תרבות ואומנות, ערבית – שפה וספרות, אנגלית – שפה וספרות, מערכות מידע ניהוליות, רוקחות, הנדסה וניהול משאבי מים, מדעי הרפואה המעבדתית, ספרות עברית, תולדות האומנות, מינהל מערכות בריאות והכשרה להוראה.

⁵ בשנת תשע"ט (2018/19) אפשר היה ללמוד את תחומי הרפואה והחקלאות רק באוניברסיטאות.
⁶ אחוזי הגברים והנשים נבדקו במקצועות שהיו בעדיפות ראשונה בקרב 50 מועמדים לפחות מסך שני המינים יחד ומסך כל סוגי המוסדות יחד.
⁷ אחוזי הערבים נבדקו במקצועות שהיו בעדיפות ראשונה בקרב 50 מועמדים לפחות מסך כל קבוצות האוכלוסייה יחד ומסך כל סוגי המוסדות יחד.

אוכלוסיית ההודעה כוללת מועמדים ללימודי תואר ראשון⁸ באוניברסיטאות⁹ ובמכללות האקדמיות¹⁰ לשנת תשע"ט (2018/19).

מועמד הוא אדם שהגיש בקשה (אחת או יותר) להתקבל ללימודי שנה ראשונה לתואר ראשון באוניברסיטה, במכללה אקדמית או בשלוחה של אוניברסיטה. כל בקשה כזו נקראת **הרשמה**.

מקצוע לימוד בעדיפות ראשונה הוא מקצוע שסומן בעדיפות ראשונה על גבי טופס ההרשמה.

תחום לימוד מועדף הוא התחום שאליו משויך מקצוע הלימוד בעדיפות ראשונה.

מקצועות הלימוד קובצו לפי התחום המדעי שאליו הם משתייכים. התחומים המדעיים הוצגו בלוחות ברמת פירוט של 13 תחומים, כדלקמן: מדעי הרוח הכלליים; שפות, ספרויות ולימודים רגיונליים; חינוך והכשרה להוראה; אמנות, אומנויות ואמנות שימושית; מדעי החברה; עסקים ומדעי הניהול; משפטים; רפואה; מקצועות עזר רפואיים; מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב; מדעים פיזיקליים; מדעים ביולוגיים וחקלאות; הנדסה ואדריכלות.

קבלה בעדיפות ראשונה - מועמדים שהתקבלו ללימודים במקצוע שאותו סימנו בעדיפות ראשונה - בין אם החליטו ללמוד אותו ובין אם החליטו שלא ללמוד אותו.

נבחנים בבחינה הפסיכומטרית - נבדקה היבחנות של המועמדים לאוניברסיטאות בשנים 1991-2018 ושל המועמדים למכללות האקדמיות בשנים 2010-2018.

הציון הפסיכומטרי נע בין 200 לבין 800 והוא מורכב משלושה תחומים - חשיבה מילולית, חשיבה כמותית ואנגלית. הציון הממוצע מבוסס על הציון הגבוה ביותר של הנבחן בכל ניסיונותיו. הנתונים מבוססים על קובצי נבחני הבחינה הפסיכומטרית אשר מתקבלים מהמרכז הארצי לבחינות ולהערכה.

קבוצת אוכלוסייה ודת - אוכלוסיית ה"יהודים ואחרים" כוללת: יהודים, נוצרים שאינם ערבים ואנשים ללא סיווג דת במרשם האוכלוסין; והאוכלוסייה הערבית כוללת: מוסלמים, נוצרים-ערבים ודרוזים.

מוסדות לימוד (תשע"ט 2018/19)

אוניברסיטאות:¹¹ האוניברסיטה העברית בירושלים; הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל; אוניברסיטת תל אביב; אוניברסיטת בר-אילן; אוניברסיטת חיפה; אוניברסיטת בן גוריון בנגב; אוניברסיטת אריאל.

⁸ לא כולל מועמדים שלמדו במוסד ההרשמה בשנה הקודמת לשנת המועמדות.

⁹ לא כולל את מכון ויצמן למדע שבו לא מתקיימים לימודים לקראת תואר ראשון אלא לקראת תארים מתקדמים (שני ושלישי) בלבד. נוסף על כך, לא כולל את האוניברסיטה הפתוחה שבה כל המועמדים ללימודי תואר ראשון מתקבלים.

¹⁰ לא כולל את מכון שכטר למדעי היהדות שבו לא מתקיימים לימודים לקראת תואר ראשון אלא לקראת תואר שני בלבד. נוסף על כך, לא כולל מכללות אקדמיות לחינוך.

¹¹ לא כולל את מכון ויצמן למדע שבו לא מתקיימים לימודים לקראת תואר ראשון אלא לקראת תארים מתקדמים (שני ושלישי) בלבד. נוסף על כך, לא כולל את האוניברסיטה הפתוחה שבה כל המועמדים ללימודי תואר ראשון מתקבלים. בשנת תשע"ד (2013/14) נוספה אוניברסיטה חדשה - אוניברסיטת אריאל (בעבר: "המרכז האוניברסיטאי אריאל בשומרון").

המכללות האקדמיות:¹² המרכז האקדמי רופין; שנקר – הנדסה, עיצוב, אמנות; בצלאל - אקדמיה לאמנות ועיצוב, ירושלים; האקדמיה למוסיקה ולמחול בירושלים; המרכז האקדמי לב; המסלול האקדמי - המכללה למינהל; מכון טכנולוגי חולון; המכללה האקדמית להנדסה אורט בראודה; האקדמית תל אביב-יפו; מכללה אקדמית הדסה ירושלים; המכללה האקדמית נתניה; הבינתחומי הרצלייה; המכללה האקדמית תל חי; המכללה האקדמית עמק יזרעאל ע"ש מקס שטרן; המכללה האקדמית ספיר; אפקה - המכללה האקדמית להנדסה בתל אביב; SCE המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון; המרכז האקדמי שערי מדע ומשפט; המרכז האקדמי למשפט ולעסקים; עזריאלי המכללה האקדמית להנדסה ירושלים; הקריה האקדמית אונו; המכללה האקדמית אשקלון; המכללה האקדמית כנרת בעמק הירדן; המרכז האקדמי פרס; המכללה האקדמית צפת; המרכז ללימודים אקדמיים; המכללה האקדמית אחווה; המכללה האקדמית גליל מערבי; המכללה האקדמית לישראל ברמת גן; המרכז האקדמי שלם.

תואר ראשון: כולל תארים כגון B.Tech., B.Sc., B.A.

¹² לא כולל את מכון שכטר למדעי היהדות שבו לא מתקיימים לימודים לקראת תואר ראשון אלא לקראת תואר שני בלבד. נוסף על כך, לא כולל מכללות אקדמיות לחינוך.